

**UCHWAŁA NR LXXVI/607/24
RADY MIEJSKIEJ W SOBÓTCE**

z dnia 30 stycznia 2024 r.

w sprawie uchwalenia „Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Sobótka na lata 2024-2026”

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2023 r. poz. 40 ze zm.) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U z 2023 r., poz. 1426 ze zm.)

**Rada Miejska w Sobótce
uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się „Gminny program wspierania rodziny w Gminie Sobótka na lata 2024-2026” stanowiący załącznik nr 1 niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Sobótka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Sobótce

Hanna Piwowska

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr LXXVI/607/24
Rady Miejskiej w Sobótce
z dnia 30 stycznia 2024 r.

**Gminny program wspierania rodziny w Gminie Sobótka
na lata 2024- 2026”**

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. UWARUNKOWANIA PRAWNE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ	3
III. DIAGNOZA SPOŁECZNO – DEMOGRAFICZNA GMINY SOBÓTKA	3
IV. ANALIZA SWOT WSPARCIA RODZINY W GMINIE SOBÓTKA	7
V. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY	8
Cele szczegółowe	9
VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	10
VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	11
VIII. ZAKOŃCZENIE	11

I.

WSTĘP

Gminny Program wsparcia rodziny określa zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Gmina Sobótka od wielu lat realizuje zadania wynikające z działań systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Jednak, aby przywrócić rodzinie zdolność do pełnienia jej funkcji potrzebne jest wsparcie w postaci skoordynowanych i planowych działań. Efektywna pomoc rodzinie powinna się opierać na współpracy wszystkich instytucji i służb zajmujących się problemem w rodzinie na poziomie gminy.

Rodzina, jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczaniu dziecka.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletniości tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, gdy przez, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej oraz odpowiednie wsparcie materialne.

Założenia programu są zgodne z istotą Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Sobótka na lata 2019-2030 oraz innych dokumentów strategicznych.

II. UWARUNKOWANIA PRAWNE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego. Realizując Gminny program wspierania rodziny w gminie Sobótka na lata 2024 – 2026 należy brać pod uwagę w szczególności:

1. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 ze zm.).
2. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).
3. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm. oraz z 2023 r. poz. 289 i 535 ze zm.).
4. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.).
5. Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1359 ze zm.).
6. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 969 ze zm.).
7. Ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1324 ze zm.).

III. DIAGNOZA SPOŁECZNO – DEMOGRAFICZNA GMINY SOBÓTKA

Gmina Sobótka jest miejsko – wiejską gminą. Około 50% ludności zamieszkuje w mieście, pozostałe 50% mieszka na wsiach. Zatem problemy społeczne, jakie występują na terenie gminy są bardzo różnorodne. Występują problemy typowe dla obszarów wiejskich (szczególnie w rodzinach popegeerowskich) jak i typowe

dla obszarów miejskich (skupiska rodzin z dysfunkcjami na niewielkich obszarowo terenach o ścisłej zabudowie).

Powierzchnia gminy: 136 km². Liczba mieszkańców całej gminy: 12 968 osób. Gmina składa się z miasta Sobótka oraz 23 sołectw (Rogów Sobócki, Mirosławice, Michałowice, Kryszałowice, Siedlakowice, Okulice, Wojnarowice, Żerzuszyce, Olbrachtowice, Ręków, Stary Zamek, Strachów, Przędzowice, Świątniki, Księginice Małe, Będkowice, Sulistrowice, Sulistrowiczki, Przemilów, Strzegomiany, Garncarsko, Kunów, Nasławice).

Ludność mieszkańców naszej Gminy nie odzwierciedla dokładnej liczby ludności, gdyż na terenie mieszkają i przebywają również osoby (domki letniskowe oraz nowe zabudowania), które nie są zameldowane na naszym terenie (ponadto meldunek nie jest już wymagany). Gmina Sobótka posiada zaplecze edukacyjne dla małych dzieci, posiadamy 1 przedszkole publiczne (2 budynki), Przedszkole Nr 2 w Zespole Szkolno- Przedszkolnym w Sobótce, 2 oddziały Przedszkolne w Zespole Szkolno- Przedszkolnym, 1 Niepubliczny Oddział Przedszkolny w Rękowie oraz 3 inne niepubliczne formy oddziałów wychowania. System edukacyjny w Gminie Sobótka również jest dość dobrze rozwinięty. W Gminie znajdują się 3 Zespoły Szkolno- Przedszkolne, 1 Szkoła Podstawowa oraz 1 Niepubliczna Szkoła Podstawowa.

Podstawą do określenia działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 - 2026 jest charakterystyka społeczno – demograficzna oraz analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce. Poniższa tabela uwzględnia dane statystyczne dotyczące liczby mieszkańców gminy Sobótka z podziałem na płeć oraz wiek mieszkańców.

Tabela 1. Stan ludności w gminie Sobótka w latach 2020-2022

	2020	2021	2022
Ogółem	12 914	12 820	12 968
Kobiety			
Ogółem	6 599	6 575	6 625
Wiek 0-18 lat	1 135	1 157	1 224
Wiek produkcyjny 18- 59	3 513	3 448	3 419
Wiek emerytalny 60-	1 951	1 970	1 982
Mężczyźni			
Ogółem	6 315	6 245	6 343
Wiek 0-18	1 264	1 259	1 355
Wiek produkcyjny 18-64	4 089	3 988	3 982
Wiek emerytalny 65-	962	998	1 006

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2020, 2021, 2022 oraz dane GUS

Według Prognozy ludności Polski na lata 2008-2035, którą opracował Główny Urząd Statystyczny wynika, że będzie obserwowane dynamiczne starzenie się struktury ludności w wieku poprodukcyjnym. Oznacza to, że będziemy mieć powoli starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie pojawią się inne problemy i potrzeby tych osób. Dynamikę tą w latach 2020 – 2022 pokazuje powyższa tabela.

Tabela 2. Rynek pracy w Gminie Sobótka

	2020	2021	2022
Bezrobotni ogółem	171	162	166
Bezrobotni długotrwale ogółem	75	87	81
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	26	26	34
Poszukujący pracy	2	2	4

Źródło: Analizy i statystyki Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu

Z analizy powyższych danych zawartych w tabeli 2 zauważyć można było bardzo zbliżoną liczbę osób bezrobotnych, długotrwale bezrobotnych i z prawem do zasiłku oraz poszukujących pracy w latach 2020-2022.

Tabela 3. Liczba osób i rodzin objętych pomocą z ustawy o pomocy społecznej w latach 2020-2022

	2020	2021	2022
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	248	239	255
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	479	446	433

Źródło: Sprawozdania statystyczne MPiPS z lat 2020-2022

Na przestrzeni lat 2020 – 2022 zauważa się bardzo zbliżoną liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej (pomoc finansowa), podobnie rzecz ma się z ilością rodzin posiadających dzieci i korzystających z pomocy społecznej. W obecnych czasach rodziny w mniejszej skali borykają się z problemami finansowymi, jednak pojawiają się problemy natury wychowawczej, prowadzeniu gospodarstwa domowego, prawidłowego gospodarowania budżetem domowym, jak i samotnością osób oraz starzeniem się społeczeństwa.

Tabela 4. Powody przyznawania pomocy społecznej z ustawy o pomocy społecznej w latach 2020-2022

Powody	2020		2021		2022	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	43	88	21	34	30	38
Sieroctwo	0	0	0	0	1	1
Bezdomność	7	9	7	9	11	13
Potrzeba ochrony macierzyństwa	23	103	17	71	8	34
W tym: wielodzietność	14	72	7	35	4	21
Bezrobocie	24	59	43	96	45	93
Niepełnosprawność	72	94	65	81	63	83
Długotrwała lub ciężka choroba	108	191	99	156	107	168
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	36	127	26	97	22	77
W tym: rodziny niepełne	28	88	19	61	15	49
W tym: rodziny wielodzietne	6	35	9	47	9	45
Przemoc w rodzinie	2	7	0	0	0	0
Alkoholizm	4	4	5	9	4	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	9	10	6	7	6	10
Zdarzenie losowe	7	7	1	3	3	4
Sytuacja kryzysowa	1	3	0	0	0	0
Narkomania	0	0	0	0	1	1
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	25	40	0	0	6	12

Źródło: Sprawozdania statystyczne MPiPS z lat 2020-2022

Z powyższych danych wynika, że na przestrzeni ostatnich lat najczęstszymi powodami przyznawania świadczeń były ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność opiekuńczo-wychowawcza i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Różnorodność powodów przyznawania pomocy społecznej jest duża, świadczy to o konieczności kontynuowania kompleksowych działań na rzecz wsparcia dzieci i rodzin. Dynamikę na tym polu obrazuje Tabela 4.

Tabela 5. Liczba rodzin objętych wsparciem Asystenta rodziny w latach 2020-2022

	2020	2021	2022
Liczba rodzin objętych wsparciem	15	15	14
Ilość dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	33	34	33

Źródło: Dane OPS

Dodatkową formą wsparcia proponowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych jest objęciem ich pomocą Asystenta rodziny. Ilość rodzin, które uzyskały tego typu wsparcie w latach 2020 – 2022 przedstawia powyższa tabela, widać utrzymujący się trend liczby rodzin korzystających z pomocy asystenta oraz ilość dzieci w tych rodzinach.

Tabela 6. Liczba dzieci z terenu Gminy Sobótka umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2020-2022

	2020	2021	2022
Łączna liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	27	29	27
Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	9	8	12
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej współfinansowanych w ramach zadań własnych	36	37	39

Źródło: Dane OPS

W sytuacjach wyjątkowych po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzinie oraz z uwagi na dobro dziecka i konieczność zapewnienia mu niezwłocznej opieki, dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej (postanowienia Sądu Rejonowego- III Wydział Rodziny i Nieletnich).

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki (art. 191 ust. 9 i ust. 10 Ustawy):

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka —w I roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka —w II roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka —w III roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gmina Sobótka współfinansuje pobyt dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej. Liczbę dzieci, których pobyt w pieczy zastępczej w latach 2020 – 2022 współfinansowała Gmina Sobótka przedstawia Tabela 6.

Tabela 7. Liczba założonych Niebieskich Kart oraz powołanych grup roboczych w latach 2020-2022

	2020	2021	2022
Liczba Niebieskich Kart – założonych ogółem	20	23	31
W tym: Liczba Niebieskich Kart – rodziny z dziećmi	7	9	12
Liczba powołanych grup roboczych	20	24	31

Źródło: Dane OPS

Rodziny dotknięte przemocą kieruje się do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w Sobótce.

Do zadań Zespołu należą:

- 1) Ocena sytuacji problemowej osoby indywidualnej, rodziny, grup problemowych lub środowiska znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wypracowanie sposobu postępowania, który będzie miał na celu przywrócenie integralności rodziny, lub środowiska oraz możliwości realizowania ich funkcji, oraz podejmowanie działań w tym celu przewidzianych przepisami prawa.
- 2) Udzielanie pomocy, a w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego, prawnego, psychologicznego osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowisku, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów.
- 3) Podejmowanie Interwencji w przypadku przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie.
- 4) Udzielanie pomocy dzieciom doświadczającym i będących świadkami przemocy w rodzinie.
- 5) Podejmowanie wspólnych działań w ramach procedury „Niebieska karta”.

Powyższa tabela przedstawia liczbę założonych Niebieskich Kart, w tym założonych przez rodziny z dziećmi, a także ilość powołanych grup roboczych w latach 2020 – 2022.

IV. ANALIZA SWOT WSPARCIA RODZINY W GMINIE SOBÓTKA

Dokonano diagnozy problemów społecznych na terenie gminy Sobótka korzystając z szeregu możliwości pozyskania informacji od jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego, jednostek pozarządowych oraz instytucji współdziałających w szeroko rozumianym obszarze polityki społecznej. Nie poprzestając na analizie źródeł zastanych, korzystano ze źródeł wywołanych, tj. analizy SWOT.

Wyniki tych prac obrazują prezentowane zestawienia.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> •Funkcjonujące w Gminie instytucje z obszaru polityki społecznej: Ośrodek Pomocy Społecznej, wsparcie specjalistyczne – prawne, psychologiczne, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie, organizacje pozarządowe. •Wykwalifikowana kadra pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej i innych instytucji na terenie Gminy Sobótka, •dostępność środków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień, •istnienie organizacji pozarządowych zajmujących się osobami uzależnionymi, •coroczne opracowanie programów: <ul style="list-style-type: none"> - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii - Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie •współpraca i przepływ informacji pomiędzy instytucjami pomocowymi, •wzrost znaczenia wykształcenia, jako wartości, •rozpowszechnianie w środowisku pozytywnych wzorców postaw filantropijnych i charytatywnych, •dobrze rozwinięta sieć placówek oświatowych, 	<ul style="list-style-type: none"> •ograniczone zasoby lokalowe w Gminie •ograniczona ilość mieszkań komunalnych •ograniczona ilość mieszkań socjalnych •brak specjalistycznego wsparcia zdrowia psychicznego dla dzieci i dorosłych, •brak zainteresowania osób chcących pełnić funkcję rodziny zastępczej lub rodzinnych domów dziecka, rodzin wspierających, •obecność zjawiska wyuczzonej dziedziczonej bezradności rodzin korzystających z pomocy społecznej •duża ilość rodzin, w których występuje problem bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych •niewystarczająca ilość propozycji spędzania wolnego czasu •brak bazy leczenia odwykowego i miejsc dla ofiar przemocy domowej, •istnienie barier architektonicznych utrudniających pełen udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, •brak środków na poszerzenie oferty wsparcia rodziny, •małe zaangażowanie organizacji pozarządowych do działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinie.

<ul style="list-style-type: none"> •dobry dostęp do opieki medycznej, •bardzo dobra współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z innymi podmiotami pomocy w zakresie pojawiających się problemów społecznych, •powstanie nowych organizacji pozarządowych na terenie gminy, •wysoki poziom koordynacji działań podmiotów zajmujących się problematyką dzieci i młodzieży (realizacja programów profilaktycznych), •otwartość na współpracę, •zatrudnianie Asystentów Rodziny pozwalające na poprawę stanu emocjonalnego, zwiększenie kompetencji społecznych i rodzicielskich oraz nabycie umiejętności rozwiązywania problemów przez rodzinę, •doświadczenie i wiedza we wsparciu rodziny pracowników OPS odpowiedzialnych za wsparcie rodziny • znajomość zasobów środowiska lokalnego przez pracowników OPS •zapewnienie kadrze OPS szkoleń 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> •współpraca instytucji samorządowych i pozarządowych zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie w zakresie realizacji programów profilaktycznych, •racjonalne rozdzielane środki publiczne, •wzrost aktywności i mobilności zawodowej, •wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych, •skuteczność podejmowanych działań oraz wspólna praca fachowców różnych dziedzin na rzecz osób uzależnionych, •podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych poprzez udział w programach współfinansowanych z Unii Europejskiej, •wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia •Ogólnopolska Karta dużej rodziny, •wzrost świadomości, jakie znaczenie i jaką wartość niesie ze sobą rodzina 	<ul style="list-style-type: none"> •istnienie zjawiska uzależnienia od pomocy społecznej, wyuczonej bezradności, •występowanie zagrożeń w funkcjonowaniu rodzin takich jak uzależnienia, rozpad więzi rodzinnych, ubóstwo, bezrobocie, •ograniczenie związane z kryterium dotyczącym przyznawania pomocy społecznej, •zwiększający się problem ubóstwa w społeczeństwie, •zrzucenie na OPS odpowiedzialności za pojawiające się na terenie gminy niepokojące i patologiczne dysfunkcje osób i rodzin •zagrożające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, •stereotypowe myślenie odbiorców wsparcia dziennego dotyczące OPS-u, jako instytucji udzielającej jedynie wsparcia finansowego, •niespójne i ciągle zmieniające się przepisy prawne •obecność zjawisk tj.: atomizacja rodziny, osłabienie więzi rodzinnych, hermetyzacja rodziny, mechanizm odpowiedzialności zbiorowej, przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie i edukację dzieci na Państwo i instytucje

V. Cel główny programu

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez zintegrowanie i spójne

działanie na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Sobótka w zakresie wzmocnienia roli funkcji rodziny będącej naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka.

Cele szczegółowe:

Cel 1 Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin

Zadania Systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą OPS.

Zakładane rezultaty Sprecyzowana wiedza na temat rodzin wymagających pomocy.

Realizatorzy Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce.

Cel 2 Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin

Zadania

1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki okresowe, celowe, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, stypendia szkolne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów).

2. Finansowanie dzieciom dożywiania w szkole.

3. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia.

Zakładane rezultaty

1. Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny.

2. Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych.

3. Uczenie rodziców i dzieci postaw prozdrowotnych.

Realizatorzy Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce, Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Sobótce, Urząd Miasta i Gminy w Sobótce, placówki oświatowe.

Cel 3 Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym

Zadania

1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny.

2. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym.

3. Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia.

4. Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psycholog, logopeda, prawnik.

Zakładane rezultaty

1. Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców.

2. Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich oraz w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny.

3. Podniesienie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży.

4. Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży.

Realizatorzy Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce, Urząd Miasta i Gminy w Sobótce, Ślęzański Ośrodek Kultury, Ślęzański Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sobótce, parafie, placówki oświatowe.

Cel 4 Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących

Zadania

1. Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną.

2. Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami.

3. Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą.
4. Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny.
5. Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym.

Zakładane rezultaty

1. Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi.
2. Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców.
3. Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej i obywatelskiej przez dzieci i młodzież.
4. Współpraca między osobami pracującymi na rzecz rodziny.
5. Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby.

Realizatorzy Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu, Punkt Konsultacyjny działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sobótce, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, psycholog, placówki oświatowe.

Cel 5 Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych

Zadania

1. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej.
2. Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową.

Zakładane rezultaty

1. Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych.
2. Wszechstronna i systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych.

Realizatorzy Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce, Komisariat Policji, placówki oświatowe.

Cel 6 Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom

Zadania

1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, stażach.

Zakładane rezultaty

1. Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie.
2. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych.

Realizatorzy Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce, placówki oświatowe, Komisariat Policji.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z Gminy Sobótka. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmięczenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmięczyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać. Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dzieci i rodziny

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Sobótka, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

W ramach ewaluacji Programu prowadzony będzie monitoring. Głównymi obszarami monitorowania Programu będą wyznaczone zadania. Monitoring realizacji Programu umożliwi: – rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy, – ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację, – stan zaawansowania prowadzonych działań, – ocenę stopnia zadowolenia członków rodzin z oferowanej pomocy, – zebranie informacji, które dostarczą podstaw do planowania działań profilaktycznych na lata następne oraz przesłanek do oceny ich skuteczności.

VIII. ZAKOŃCZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Sobótka na lata 2024-2026 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176, pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. „do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”. Program zakłada działania, cele do realizacji przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce przy współpracy z innymi instytucjami działającymi na rzecz rodzin, aby wspierać rodziny z dziećmi zgodnie z obowiązującymi przepisami wynikającymi z ustaw.